

528 Тома Костић учит.

Смедерско

Св. м. н. ч. 10 Сетомбу

Београд

Л. 2471

GOD. IV. LETNIK IV. (XLIV)

Septembar

BR. 1. STEV. 1

2 31.

УЧИТЕЉ

PEDAGOŠKI ČASOPIS

ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE UČITELJA I ŠKOLSKI ŽIVOT

(ОСНОВАН 1881. ГОДИНЕ)

UČITEL

PEDAGOŠKI IN ZNANSTVEN LIST

ОРГАН

УДРУЖЕЊА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ УЧИТЕЉА

УРЕДНИК

МИХ. М. СТАНОЈЕВИЋ

(СМИЉАНИЋЕВА 35. — ТЕЛЕФОН 11-99).

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА „СВ. САВА“. — БРАНКОВА БР. 16. — ТЕЛЕФОН 249

1923.

САДРЖАЈ

1. СВЕСКА „УЧИТЕЉА“ ЗА 1923/24. ГОД.

	стрaна
<i>Мих. М. Станојевић, Иван Филиповић о прослави стогодишњице му од рођења</i> — — — — —	3
<i>Лј. Крајачић, Загреб. — У спомен стоте годишњице рођења Ивана Филиповића</i> — — — — —	14
<i>М. Јовић, Београд. — Из мојих успомена о Ивану Филиповићу</i>	18
<i>Ј. Шкавић, Загреб. — Јединствена обучна основа за основне школе</i> — — — — —	20
<i>Dr. St. Rapč, Ljubljana. — Uvod v individualno jugoslovansko vzgajanje</i> — — — — —	27
<i>Dr. Paја Radosavljević, New York. — Torndajkova korelaciјona študija đака</i> — — — — —	38
<i>Андрa Гавриловић, Београд. — Мисли о дечјем позоришту</i> —	44
ПРОСВЕЋНИ ПРЕГЛЕД	
<i>A. Millet. Немачке основне школе</i> превео Б. Ацић — —	50
ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ СРЕДСТАВА	
<i>Тод. Раденковић, Лајева рачунаљка и рачунање</i> — —	62
КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД	
А) Реферати о домаћим књигама и листовима	
<i>Tracy Simpel, Психологија детињства, прев. Јов. С. Јовановић, реф Д-р Марковића, проф.</i> — — — — —	67
Б) Страних	
а) Немачких	
<i>Volkserziehung, од Д-р В. А. Лаја, р. ф. Д-р Паје Радосављевића</i>	70
б) Француских	
<i>E. Durkheim. Education et sociologie, реф. Рад. М. Стефановића</i>	73
Књижевне белешке, Библиографија, Хроника, Личне вест, Статистика — — — — —	74—80

РДТ/МГ

САДРЖАЈ
УЧИТЕЉА

ЗА 1923./1924. ШКОЛСКУ ГОДИНУ

ГОД. IV. — ЛЕТНИК IV.
(ОД ПОСТАНКА XXXVIII)

УРЕДНИК
МИХ. М. СТАНОЈЕВИЋ
РЕФЕРЕНТ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ У ПЕНЗИЈИ

БЕОГРАД
Штампарија „СВ. САВА“, Бранкова ул. 16. — Телефон 249.
1924.

Стални сарадници:

Д-р Паја Радосављевић професор Универзитета у Њујорку, Радиша М. Стефановић школ. надзорник у Вел. Градишту, Димитрије Димитријевић учитељ у Београду, Мил. Р. Мајсторовић учитељ у Влашкој.

Сарадници „Учитеља“ у овој години:

- Аџић М. Сретен проф. Више Пед. школе, Београд.
Аџић Бора учит. у Вражоградцу.
† Vežek Viktor slovenski pedagog, Ljubljana.
Боројевић Мил. жуп. шк. надзорник, Беловар.
Бушетић Т. Чед. учитељ, Прилип.
Вучовић Војислав учит.
Весић Бож шк. надзорник, Ресан.
Гавриловић Андра проф. у пенз. и књижевник, Београд.
Defrancechi Ant. učit. na V. Ped. šk., Zagreb.
Димитријевић Ђ Дим. учитељ у Београду.
Dimnik Ivan učit. Ljubljana.
Ђорђевић Ђ учит. у Кусатку.
Ђорђевић Живојин учит., Ресник.
Д-р Искруљев Јов. секретар Мин. Просв. у оставци.
Ивановићка Јела учит. Београд.
Јовановић П. Јов. реф. Мин. Просв. Београд.
Јовановић Ђ. Арсеније учит. Христифорово.
Јовић Мих. учит. у пенз. Београд.
Којић Ђорђе учит. у пенз. Београд.
Костић Тих. учит. Београд.
Krajić Ljud. učitelj Zagreb.
Lovrak Mate učitelj Vel. Grđevac.
Милошевић П. Хр. учит. Љубљана.
Мијатовић Станоје учит. у Пољни.
Мићић Ст. Рајко рефер. Мин. Просвете.
Д-р Марковић Благ. проф. Ужице.
Марковић Влада шк. надзорник Смедерево.
Марковић Драг. учит. Лазаревац.
Марчић Благ. учит. Долово.

- Мајсторовић Р. Милић учит. Влашка.
Мурсел Сулејман окр. шк. надзорник Мостар.
Поповић Божа учит. у Ужицу.
Поповић Слободан супл. учит. шк. Алексинац.
Прица Душан шк. надзорник Вел. Бечкерек.
Рамадановић Вељко инсп. Мин. Соц. Политике Београд.
Раденковић Тодор учит. Брестовац.
Радовановић С. Вит. учит. Лесковац
Рељић Стеван учит. Шгип.
Д-р Рајичић Душан проф. Више Педаг. Школе Београд.
Д-р Радосављевић Паја проф. Универзитета Њујорк.
D-r Rapé St. učitelj Ljubljana.
Срнић Вит. учит. Шабац.
Стефановић М. Рад. школ. надзорник В. Градиште.
Станић Гвозден учитељ.
Станојевић М. Мих. реф. Мин. Просв. у пенз.
Станковић Дим. проф. Јагодина.
Тодоровић Чедомил, учитељ у Београду.
Удицки Јован управ. осн. школе Срем. Митровица.
Д-р Шошкић Милорад проф. учит. шк. Крагујевац.
Цветковић Жив. проф. Крушевац.
Škavić Josip prof. učitelj. škole Zagreb.
-

Чланци и расправе.

	стр.
Мих. М. Станојевић, <i>Иван Филиповић</i> , о прослави сто- годишњице му од рођења - - - - -	3
Ljudevit Krajičić, <i>U spomen stote godišnjice rođenja Ivana Filipovića</i> - - - - -	14
Мих. Јовић, <i>Из мојих успомена о Ивану Филиповићу</i> -	18
Ј. Шкавић, <i>Јединствена обучна основа за основне школе</i>	20
Dr. St. Rapp, <i>Uvod v individualno jugoslovansko vzgajanje</i>	27
Dr. Paја Radosavljević, <i>Torndajkova korelaciona študija đaka</i>	38
Андра Гавриловић, <i>Мисли о дечјем позоришту</i> - - -	44
Мих. М. Станојевић, <i>Д-р Паја Радосављевић</i> , професор универзитета у Њу-Јорку - - - - -	83
Мил Р. Мајсторовић, <i>Николај Ивановић Пирогов</i> - - -	92
Д-р Т. Цијен, <i>Узроци урођених дефектн психоза</i> , превео Мил. Боројевић - - - - -	115
Јован Удицки, <i>Дечје неваљалство</i> - - - - -	126
Г. Кершенштајнер, <i>Школа рада — Школа будућности</i> превео Сретен М. Аџић - - - - -	164
Рад. М. Стефановић, <i>Васпитање интелекта, сентимента и воље</i> - - - - -	180
Чед. Т. Бушетић, <i>Почетно читање и писање</i> - - - -	183
Јов. П. Јовановић, <i>Рационална школа</i> - - - - -	224
Виљем Вунт, <i>Почеци језика и мишљења код примитивног човека</i> , превео д-р Благ. Д. Марковић - - - - -	307
Д-р Паја Радосављевић, <i>Холове генетичке студије дшета</i>	312
Радиша М. Стефановић, <i>Експериментални метод у пе- дагогици</i> - - - - -	324

	стр.
Б. З. Ђорђевић, <i>Улога наслеђа у психичком развоју дечета</i> - - - - -	328
Стеван Рељић, <i>Проблем религијске наставе</i> - - - - -	331
Сулејман Мурсел, <i>Школске библиотеке и дечја лектура</i>	335
Војислав Вучовић, <i>Педагошка зрна</i> - - - - -	348
Д-р Душан Рајичић, <i>Слободни писмени састави</i> - - -	353
Благоје Марчић, <i>Dva glavna principa u nastavi</i> - - - -	427
F. W. Foerster, <i>Religija i seksualnost</i> , с енглеског превео Драг. А. Марковић - - - - -	436
Тих. Н. Костић, <i>О потреби учитељске књижице</i> - - -	418
Шарл Рише, <i>Шта је цивилизација?</i> с француског В. Срњић - - - - -	507
Д-р Милорад Шошкић, <i>Narodni univerziteti Tiringije</i> - -	518
Жив. Цветковић, <i>О вољи</i> - - - - -	531
V. Ramadapović, <i>Prof. D-r Ivan Deil</i> - - - - -	539
Gabriel Kompruge, <i>Монтенјева педагогија</i> , прев. Бож. С. Весић - - - - -	587
Влад. Л. Марковић, <i>О религиозном васпитању и обра- зовању</i> - - - - -	604
Душан М. Прица, <i>Школа и дом</i> - - - - -	612
Дамон и Фингија, <i>Какве треба да су нам читанке?</i> - -	659
Д-р Раја Радосављевић, <i>Značaj D-r V. A. Laya</i> - - - -	695
Жив. Цветковић, <i>Предмет, метода и правци психологије</i>	704
Drag, A. Marković, <i>Higijenska nastava u nar. školama</i> - -	715

Из школске праксе.

Б. С. Којић, Таблица множења и дељења - - - - -	190
А. Дефранцези, Човек у друштву (предавање) - - -	365
Б. С. Којић, Дељење с остатком - - - - -	374
Арсеније Ђ Јовановић, Предавање о сумпору - - - -	455

Из школског живота.

Mato Lovrak, Novi presjednik - - - - -	459
--	-----

Дописи.

Праг, 25. фебруара 1924 - - - - - стр
583

Педагошки преглед.

<i>Дим Ђ. Димитријевић</i> , Испитивање детињства у Чехо-Словачкој - - - - -	188
<i>Рад. М. Стефановић</i> , Педагошки правци у Италији - -	246
<i>Др Јов. Искруљев</i> , Škola visokuh study Pedagogičkih v Praze - - - - -	378
<i>Рад. М. Стефановић</i> , Експериментална психологија у Италији - - - - -	558
<i>Са народног универзитета</i> , предавање др. Бран. Крстића из Експерименталне психологије - - - - -	559 и 618
<i>Рад. М. Стефановић</i> , систем новог васпитања у Енглеској	616
<i>Рад. М. Стефановић</i> , Дечја забавишта у Италији - - -	725

Просветни Преглед.

<i>A. Millet</i> , Немачке основне школе, превео Б Ацић - -	50
<i>Рад. М. Стефановић</i> Краљевина С.Х.С.—Русија—Албанија—Италија—Енглеска—Шпанија - - - - -	136 и 177
Сједињене Сев. Америчке државе—Италија—Енглеска—Русија—Шведска—Норвешка—Белгија - -	203—207
<i>Јела Ивановићка</i> , Народно просвећивање у Чехо-Словачкој	392
<i>Жив. Ђорђевић</i> , Модерни просветни покрет - - - - -	393

Преглед наставних средстава.

<i>Лајева рачунаљка</i> и рачунање реф. Тод. Раденковић	62
<i>Учило за почешну наставу читања</i> Св. Радојчића - -	141
<i>О новинама у букварској настави</i> од Гв. Станића - -	225
<i>Рачунаљка са 100 куглица</i> Вук. Поповић учитељ - -	581
<i>Карта Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца</i> од Пет. Маџаревића - - - - -	620
<i>Рачунски купони и рачунско коло</i> од Свет. Радојчића	621

Књижевни преглед

стр.

А) Реферати о домаћим књигама и листовима	
<i>Tracy Simpel</i> , Психологија детињства превео Јов. С. Јовановић реф. др Б. Марковић проф. - - - - -	66
<i>Драг. П. Илић</i> , Игре и гимнастичке вежбе реф. <i>Дим. Ђ. Дим</i> - - - - -	145
<i>Вуј Пешковић</i> , Предавач за религиску наставу реф. <i>Дим. Ђ. Дим.</i> - - - - -	147
<i>Рачуница у сликама</i> од др. Ј. Искруљева реф, <i>Дим. Ђ. Димитријевић</i> - - - - -	207
<i>Национално васпитање у осн. школи</i> реф. <i>Дим. Ђ. Дим.</i>	400
<i>Материнско Царство</i> од Жив. Радосављевића реф <i>Дим. Ђ. Димитријевић</i> - - - - -	403
<i>Учителиеве забелешке</i> од Срет. М. Аџића реф. <i>Дим Ђ. Дим.</i>	404
<i>Основна питања васпитања</i> од О. Риле реф. <i>Дим Ђ. Дим.</i>	405
<i>О. Конша</i> , Позитивистичка Педагогија од д-р П. Радосављевића реф. <i>Дим. Станковића</i> - - - - -	464
<i>Педагошки одломци о васпитању</i> од д-ра Т. Х. Рихтера прев. Јов. Милијевић реф. <i>Дим Ђ. Дим.</i> - - - - -	503
<i>Предавач за прир. науке</i> од Вој. Петковића реф. <i>Дим. Ђ. Димитријевић</i> - - - - -	567
<i>Теорија и пракса у основним школама</i> од А. Марића реф. <i>Бож. Поповића</i> - - - - -	624
<i>Циљ васпитања с гледишта социјалне педагогије</i> од Р. Сајдла, реф. <i>Дим. Ђ. Дим.</i> - - - - -	640
<i>Испод Озрена</i> , приповетка Стојана В. Живадиновића реф <i>Дим. Ђ. Дим.</i> - - - - -	641
<i>Женски покреш</i> од Елен Кеја реф. <i>Дим. Ђ. Дим.</i> - - - - -	646
<i>Философија Панхуманизма</i> од М. Ђурића, реф. <i>Дим Ђ. Дим.</i>	739

Б) Реферати страних књига и листова.

а) Немачких.

<i>Volkserziehung</i> од Д-р В. А. Лаја, реф. Д-р Паја Радосављевић - - - - -	70
<i>Tagebuch eines jungen Mädcheus</i> од Ch. Bühler референт Слободан Поповић - - - - -	570

б) Француских.

	стр.
E. Durkheim, <i>Education et sociologie</i> реф. Рад. М. Стефановић	647
Journal de Psychologie normale et pathologique XXI Année	73
<i>Commer cutter contre la tuberculose</i> од Roteru реферат Х. П. Милошевић - - - - -	571
Contre l' alcoholisme par l' auberet Lelard реф. Х. П. Ми- лошевић - - - - -	573

в) Руских.

П. Блонски, Трудова школа реф. Мил. Р. Мајсторовић	280
С. И. Гесен, Основи педагошки реф. Мил. Р. Мајсторовић	469
Фиусек, Дѣтски сад, Монтесори, Психологија интимной жызни М. Бердяев, смисль исторiы, А Зеленко об- ществение центры, М. Новиковъ, проблем жызни, реф. Мил. Р. Мајсторовић од - - - - -	740—743

г) Италијанских.

<i>Sianna vita il faktore economico nella edukazione oel popolo</i> реф. Рад. М. Стефановић - - - - -	216
<i>La paura</i> , реф Рад. М. Стефановић - - - - -	298
<i>La psihologia del Fanciullo normaie ed anormale</i> реф. Рад. М. Стефановић - - - - -	418
<i>La scuola et la Revoluzione</i> од L. Eabbri, реф. Рад. М. Сте- фановић - - - - -	491
<i>La vita del bambini</i> од Paole Lombrozo, реф. Рад. М. Сте- фановић - - - - -	644

Краћи прикази.

<i>Хигијена села</i> од д-р Добр. Гер. Поповића, Ст. М. М.	153
<i>Modra ptica</i> од Maurice Maeterlink - - - - -	154
<i>Izabrani spisi za mladino</i> од J. Štritara - - - - -	155
<i>Druga srpska ali hrvatska čitanka</i> - - - - -	155
<i>Zbrani spisi za mladino</i> E. Gangla - - - - -	218
<i>Pomenki</i> од Ivana Zorec-a - - - - -	219
<i>Школа живоша</i> од Срет. Динића - - - - -	219

	стр.
<i>Vzgojeslovlje s temeljnimi nauke o dušeslovlju za učiteljšča in srodne šole</i> - - - - -	301
<i>Краљевић Марко у нар. песмама</i> од Ст. М. Мијатовића реф. М. Ст. - - - - -	474
<i>Посебна Педагогика</i> д-р Д. Рајичић реф. Дим. Ђ. Дим.	475
<i>Зоологија</i> М. М. Томића реф. Мил Р. Мајсторовић - -	478
<i>Жена и социјализам</i> од А. Бебела реф. Дим. Ђ. Дим. -	479
<i>Kralj Aleksandar I</i> од U. Dimnika - - - - -	480
<i>С избегличких стаза</i> од А. Станојевића реф. П Илић -	575
<i>Štrossmayerova čitanka</i> - - - - -	576
<i>Zakonci</i> од М. Pugelja - - - - -	576
<i>Tiho jezero</i> од К. Ewalda - - - - -	578
<i>Čudežne gosti</i> - - - - -	578
<i>Психолошке поуке учитељима</i> од В. Џемса реф. М. Стан.	649
<i>Раčница за основ. школе</i> од L. Lavtara - - - - -	650
<i>Млади краљевић</i> , од О. Вајдла реф. Дим. Ђ. Дим. - -	743

Књижевне белешке

<i>Наша Деца</i> од Ст. Мијатовића - - - - -	
<i>Свешт Сава у народ</i> песми од Срб. Љубибратића - -	
Оцена о „Учитељу“ 74, Учит. Календар 75, Учит. ризница 76, Искрице 76, Узгајатељ 76, „Завичај“, дечји листови „Зорица и Зраци“ 77.	
Учитељски календар 220, Дом и школа 220, Књига о детету 221, Грађанска права и дужност, основи психологије 223	
Целокупна дела Ст. Сремца 302, Основи Педагогике од Гесена - - - - -	302
Српски Књижевни Гласник 482, Песме Бранка Радичевића - - - - -	482
Чича Јордан 483, Посебна Дидактика - - - - -	483
Нова ђачка позоришна библиотека - - - - -	579
Vijenas 651; Менаџка duhovnog života; Стечај за нар. историју и земљопис за сред школе - - - - -	652

Библиографија

стр.

77, 224, 303, 420, 483, 580, 653, 745

Хроника

<i>Један значајан датум у нашој историји</i> - - - - -	79
<i>Превод учитеља на нове плаше</i> - - - - -	79
<i>III главна Скупштина Југословенског Учитељства и II Конгрес учитеља</i> - - - - -	79
<i>Личне вести: начелник уметн. одељења</i> - - - - -	79
Референт Мин. Просвете - - - - -	80
<i>Јубилеј Енгелберта Гонгла од Мих. Станојевића</i> - - -	234
<i>Вашрослав Јагић од Рад М. Стефановића</i> - - - - -	235
<i>Једна лепа прослава</i> - - - - -	303
<i>Закон за учитеље</i> - - - - -	421
<i>Прослава Ив. Вереша</i> - - - - -	422
<i>Клерикализам и школа</i> - - - - -	423
<i>Закон о народним школама</i> - - - - -	423
<i>Јединствени наставни програм</i> - - - - -	423
<i>Лепа пример</i> - - - - -	423
<i>Један високи национални губитак</i> - - - - -	484
<i>Екскурзија ђака беог. осн. школа</i> - - - - -	484
<i>Хрв. пед. књижевни збор</i> - - - - -	485
<i>Промена Министра Просвете</i> - - - - -	582
<i>Хрв. учитељ. дом и Иван Филиповић</i> - - - - -	582
<i>Фонд сиромашних ученика учит. школе у Алексинцу</i> -	582
<i>Стечај за букваре и читанке</i> - - - - -	654
<i>Изложба ручних радова у Панчеву</i> - - - - -	655
<i>Прашки учитељи у Београду</i> - - - - -	655
<i>Нова Уредба о додацима на скупоћу</i> - - - - -	656
<i>Бранкова стогодишњица</i> - - - - -	653
<i>Земаљска Конференција Подмлатка Црвеног Крста</i> - -	752
<i>Промене у Министарству Просвете од уредника</i> - - -	753

Из нашег Удружења.

<i>Ivan Dimnik</i> , Kulturno delovanje naših kulturnih okrajnih učiteljskih društav - - - - -	стр. 228
--	-------------

Статистика.

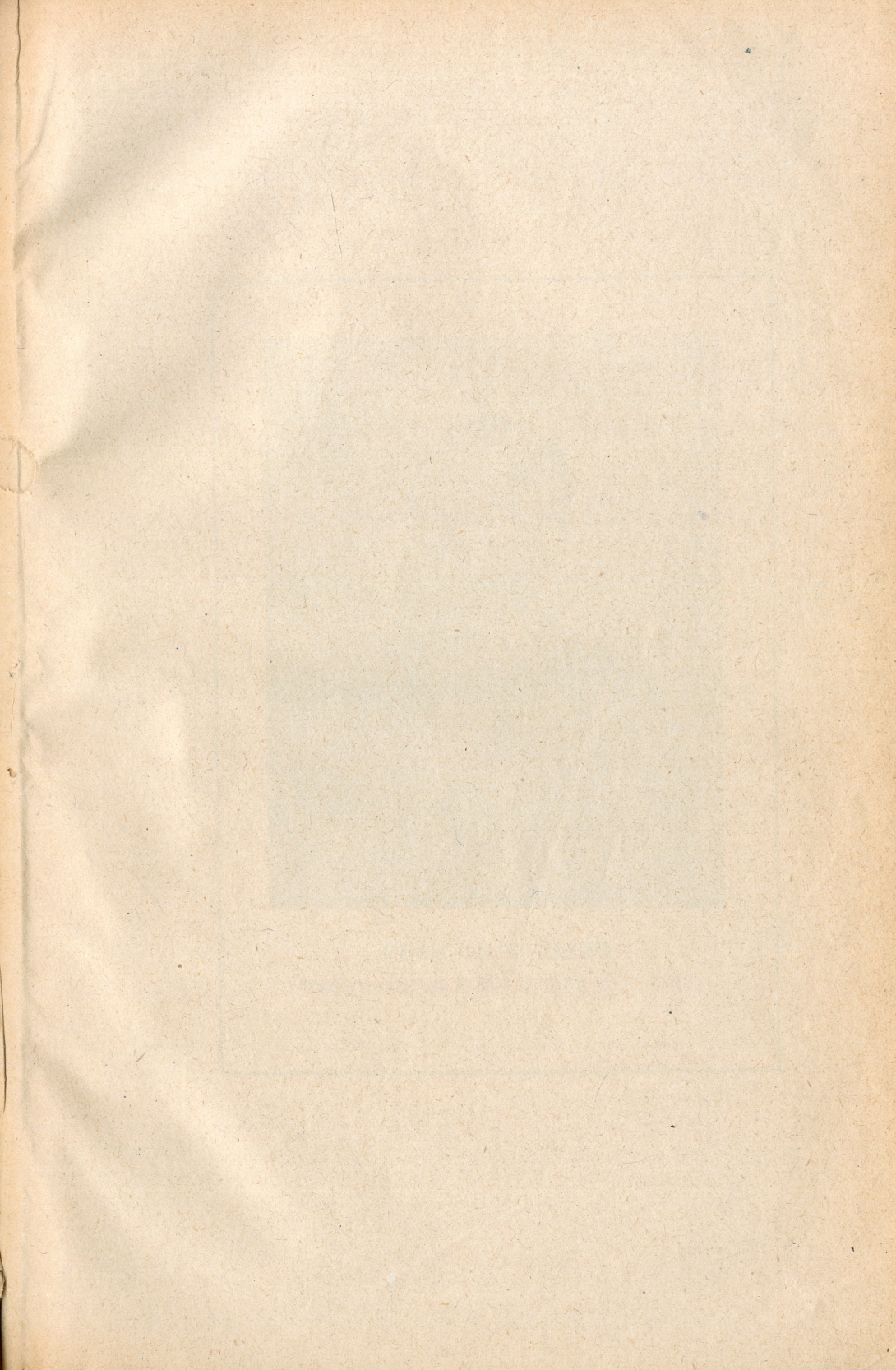
Бројно стање школа, учитеља и ђака у нашој држави крајем 1921/22. школ. године - - - - -	80
Школе и ученици 1922/23. у Београду - - - - -	239
Statistični pregled šolstva in učiteljstva v Sloveniji (Po stanju 30-VI-1923.) - - - - -	486—489
Бројно стање школа, наставника и ђака у Краљевини С.Х.С за 1922./23. школску годину - - - - -	761

Дистак.

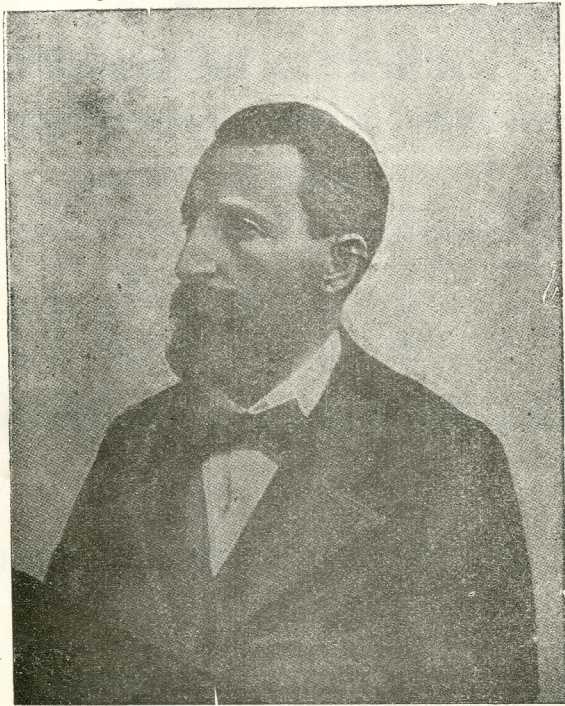
Деоба Јакшића, драмска сцена с певањем од Андре Гавриловића - - - - -	490
---	-----

Некролози.

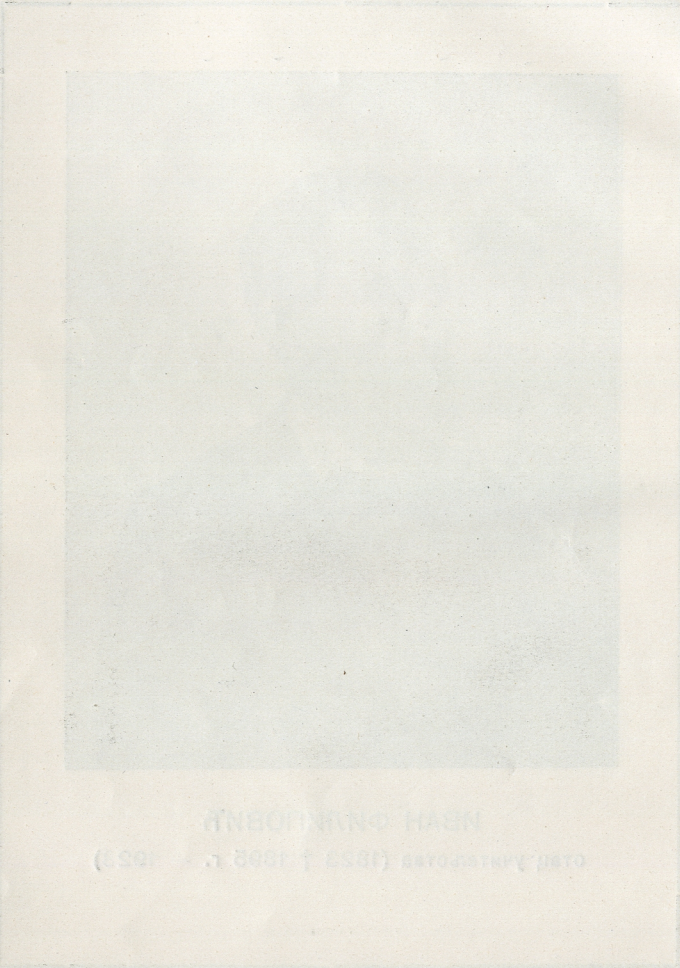
† Новица Ђорђевић, учитељ у Прилипу, од Р. Ст. Мићића - - - - -	239
† Милош Миловановић од Чед. Тодоровића - - - - -	757

↑ Ил. бр. 2427
↓

ИВАН ФИЛИПОВИЋ
отац учитељства (1823 † 1895 г. — 1923)

BIBLIOTECA NAZIONALE
FONDAZIONE
(1853)